

Əsri-səadət dövründə “**Müsəlman evi**” deyildikdə ilk növbədə ağla Quran sədasının arı vızıltısı kimi yayıldığı evlər gəlirdi. Bu evlər Mədinədə idi.

Məkkədə də evlər yeni müsəlman olmuş ailələr üçün Quranın müzakirə olunduğu məkanlardı. Orada bir Darul-Ərkam vardı; tərbiyə ocağı, sevgi məktəbi və şəfa mərkəzi... O evdə Quranın nurunu saçan, Rəsulullahın qəlbindən qidalanan bir qəndil yanardı... İnsanlar müsəlman olduqca Darul-Ərkamdakı nuru evlərinə daşıyar və bir qəndil də orada yandırardılar.

Darul-Ərkamda Quran təlim edilir və müsəlman şəxsiyyəti formalaşdırılırdı. Qarşılıqlı sevgi əsasına dayanan İslam qardaşlığı qurulurdu. Sürpriz və işgəncələrlə dolu Məkkə mühitində bədəni və ürəyi yara alanlara şəfa verilirdi.

O gündən bu yana müsəlmanların bir yerə toplaşdığı bütün evlərə Darul-Ərkam atmosferi hakim oldu. Rəsulullah (s.ə.s) “*Evrimizi qəbirinizdə çəvirin yin!*” (Müslim, Müsafirin, 212) buyurmuşdur.

Müsəlman evləri diri qəlblərin qovuşduğu evlərdi. Quran dirilik gətirirdi o evlərə. Rəsulullahın öndərliyi dirilik gətirirdi.

Allahu təala Qurani-Kərimdə “*Ey iman gətirənlər! Peyğəmbər sizi, sizləri dirildən kəbir şey (imana, haqqa) dən vətətdiyi zaman Allahın və Onun Peyğəmbərinin dən vətini qəbul edin...*” (Ənfal, 24) buyurmuşdur.

Allahın və Rəsulunun dəvəti “**həyatverici – dirilik mənbəyi**” idi. Qurandan və Rəsulullahın öndərliyindən məhrum qalmaq bir mənada diriliyin əldən getməsi idi. Evlər bu həyat iksirindən məhrum isə demək ki, məzarlığa dönmüşdür.

“**İman edənlər**”

bu dirilik çağrısını eşidən və ona

“**Ləbbeyk**”

deyərək cavab verənlər idi.

Rəsulullah (s.ə.s) *“Qəlbində Qurandan bir ayı olmayan kəs xarabə evi bənzər yir.”*(Tirmizi, Fəzailul-Quran, 18) buyurmuşdur.

Ürəklər xarabaya çevrilmiş bir ev kimi olarsa xarabə ürəklərin olduğu evlər də qəbiristanlığa çevrilərdi. Ürəklərdə Qurandan bir miqdar daşımaq Qurana bir tərəfindən sarılmaq deməkdi. Qəlbində Qurandan həyat daşımaq ömrünü Quranın həyat damarı ilə qovuşdurmaq deməkdi.

Allah Rəsulu (s.ə.s) *“Bir toplum Allahın evində bir evdə toplaşar, Allahın kitabını oxuyar və aralarında müzakirə edərlər, onların üzünə sükunət enər, onları rəhmət bürüyər və mələklər onları çevrər yəni alar. Allah əla da onları öz yanında olanların arasında zikr edə r.”* (Müslim, Zikr, 38) buyurmuşdur.

Məscidlər Allahın evi idi, amma Kitabullahın oxunduğu bütün evlər də Allahın evi olmağa namizəd idi. Əslində yer üzünü məscid halına gətirən Allah, ismi-cəlalının zikr edildiyi hər evi zatına aid edə bilərdi. O ev sükunətə məzhər olar, oranın sakinlərini rəhmət bürüyərdi. Mələklər onların başına toplanardı.

Bütün bunlar Rəsulullahın xitab etdiyi nəsil üçün dərin məna ifadə edirdi.

Ona görə də Quran bütün **“Müsəlman evləri”**nin hakim səsi idi.

Çünki onda;

Hidayət vardı.

Öyüd vardı.

Rəhmət vardı.

Tənbeh vardı.

Şəfa vardı.

Doğru xəbər vardı.

Haqq ilə batili bir-birindən ayıran (furqan) ölçülər vardı.

Və o dirilik qaynağı idi...

Onlar Quranı şəfa və rəhmət qaynağı kimi oxudular.

Oxudular, anladılar və anladıklarını həyata əks etdirdilər. Ömürləri boyunca **“Canlı Quran”** olmaq kimi bir hədəfə can atdılar.

Onun hər ayəsi üzərində tefəkkür etdilər. Üzərində ətraflı düşünərək onu dərinləndən anlamağa çalışdılar.

Ondan möhkəm yapışdılar.

Həyatlarını tez-tez Quran tərəzində ölçdülər. Ona uyğun olmayanları kəsib atdılar.

Qurandan əsla şübhə etmədilər.

Allahın ayələrinə qarşı əsla təkəbbürlə yanaşmadılar.

Allahın ayələrini kiçicik mənfəət uğrunda satmadılar. Heç nəyə dəyişmədilər.

Quranda açıq-aydın hökmlər varkən öz nəflərinin və başqa şeylərin ardınca düşmədilər.

Quranın hökmlərini bölməyə, parçalamağa cəhd etmədilər.

Ayələrini anlamağa çalışdılar, amma münaqişə etmədilər.

Ayələrini gizləmədilər, Quranın təhqir olunduğu yerdə dayanmadılar.

Qurandan qopmadılar. Heç bir ayəni rədd və inkar etmədilər.

Onlara bu düsturları Quran öyrətmişdi və onlar Rəsulullahın tərbiyəsilə bu düsturlara ən mükəmməl bağlılığı göstərdilər.

Hər müsəlman evi bir Quran məktəbi idi sanki.

“**Müsəlman evi**” şeytanın nüfuzuna qarşı qorunan, həyatın Quran iqlimində yaşandığı evlərdi. Quranın olduğu evlərdə atalar, analar və uşaqlar əllərində Quran İslam toplumunun nüvəsini meydana gətirdi.

Bu gün hər bir müsəlman öz-özündən soruşmalıdır:

G r s n evl rimiz Darul- rkama n  q d r b nz yir?

Evl rimizd n arı vızılıtısına b nz r Quran s daları y ks lirmi?

Evl rimizd  s kun t v  r hm t varmı?

 vladlarımız Őeytanın hiyl l rin  qarŐı Quranla zirehl nmiŐmi?

Qurana g r  bizim yerimiz haradır?